

หน่วยงาน กลุ่มงานเภสัชกรรมและคุ้มครองผู้บริโภค
รายงานการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน
สำหรับระยะเวลาดำเนินงานสิ้นสุด ณ วันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๘

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน	ผลการประเมิน / ข้อสรุป
๑. สภาพแวดล้อมการควบคุม ๑.๑ หน่วยงานของรัฐแสดงให้เห็นถึงการยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อตรงและจริยธรรม ๑.๒ ผู้กำกับดูแลของหน่วยงานของรัฐแสดงให้เห็นถึงความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหารและมีหน้าที่กำกับดูแลให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงการควบคุมภายใน รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมภายใน ๑.๓ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐจัดให้มีโครงสร้างองค์กร สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่เหมาะสมในการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐภายใต้การกำกับดูแลของผู้กำกับดูแล ๑.๔ หน่วยงานของรัฐแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการสร้างแรงจูงใจ พัฒนาและรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ ๑.๕ หน่วยงานของรัฐกำหนดให้บุคลากรมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายในเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ	หน่วยงานได้ปฏิบัติงานโดยถือปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการที่กำหนด มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการกำกับ ดูแลการปฏิบัติงานภายในหน่วยงานเป็นประจำ มีการสอบทานและให้ความรู้ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอโดยการจัดทำองค์ความรู้ในหน่วยงาน มีกิจกรรมหัวหน้าพาทำคุณภาพอย่างต่อเนื่อง มีการ morning talk ประชุมประจำเดือน ทีมกรรมการบริหารฝ่ายและเจ้าหน้าที่กลุ่มงานเภสัชกรรม และคุ้มครองผู้บริโภค ทุกวันอังคารสัปดาห์ที่ ๓ ของเดือน สนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสเข้ารับการอบรมตรงกับงานที่รับผิดชอบ และที่เป็นปัญหาหน่วยงาน รวมทั้งมีการพัฒนาองค์ความรู้ในหน่วยงาน โดยมีการกำหนดตารางการประชุมวิชาการกลุ่มงานในวันประชุมประจำเดือน เพื่อให้มีมุมมองและแนวคิดในการปรับปรุงพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด มีการนำระบบการควบคุมภายในมาใช้ในการควบคุมกำกับปฏิบัติงาน รวมทั้งนำผลการปฏิบัติงานมาเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินบุคลากร อย่างไรก็ดี บุคลากรบางส่วนยังมีความจำเป็นต้องพัฒนาองค์ความรู้ด้านวิชาการใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง และยังต้องพัฒนาศักยภาพ ทั้งเภสัชกร เจ้าพนักงานเภสัชกรรมและพนักงานประจำห้องยา เพื่อให้บุคลากรแต่ละกลุ่มสามารถทำงานทดแทนกันได้ ในการปฏิบัติงานช่วงชั่วโมงเร่งด่วน ที่ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการให้บริการ การกิจบางงานยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เนื่องจากมีการขยายงานบริการเภสัชกรรมคลินิกโรคเรื้อรังเพิ่มอีก ๑ หน่วย และขาดอัตรากำลังโดยเฉพาะวิชาชีพเภสัชกรที่ยังต่ำกว่าค่าFTE (ขาดอัตรากำลัง ๓ อัตรา) และไม่มีอัตรากำลังทดแทน

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน	ผลการประเมิน / ข้อเสนอ
๒. การประเมินความเสี่ยง ๒.๑ หน่วยงานของรัฐระบุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในของการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กรไว้อย่างชัดเจนและเพียงพอที่จะสามารถระบุและประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ ๒.๒ หน่วยงานของรัฐระบุความเสี่ยงที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในอย่างครอบคลุมทั้งหน่วยงานของรัฐและวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงนั้น ๒.๓ หน่วยงานพิจารณาโอกาสที่อาจเกิดการทุจริตเพื่อประกอบการประเมินความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ ๒.๔ หน่วยงานของรัฐระบุและประเมินการเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อระบบการควบคุมภายใน	หน่วยงานมีการประเมินความเสี่ยงโดยการทบทวนว่าในรอบปีที่ผ่านมาความเสี่ยงใดเกิดขึ้นบ้าง แล้วกำหนดวัตถุประสงค์การควบคุมภายในเกี่ยวกับการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กร มีความชัดเจนและเพียงพอที่จะควบคุมความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานและทางราชการ การประเมินความเสี่ยงได้ให้บุคลากรทุกคนค้นหาและดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีอยู่ให้ครอบคลุม โดยหาสาเหตุของความเสียหาย กำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยง โดยนำแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงตามหลักการที่กำหนด เพื่อให้ทราบถึงความเสี่ยงใดอยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือต้องดำเนินการหากิจกรรมในการควบคุมความเสี่ยง โดยดำเนินการให้ครอบคลุมภารกิจของหน่วยงาน เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างถูกต้องครบถ้วน การปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ทั้งระดับหน่วยงานและระดับกิจกรรม มีการวิเคราะห์จัดลำดับความเสี่ยง จัดทำบัญชีรายการความเสี่ยง มีระบบการรายงานความเสี่ยงเข้าสู่โปรแกรมเป็นปัจจุบัน มีการพิจารณาถึงโอกาสที่จะเกิดการทุจริตโดยจัดโครงสร้างหรือระบบการปฏิบัติงานที่ไม่เอื้อให้เกิดการทุจริตได้โดยง่าย เช่น การดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการ มีกระบวนการควบคุมกำกับ การดำเนินงานให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด อย่างไรก็ดี ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นบางส่วนเกิดการขาดอัตรากำลังและการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้สามารถทดแทนกันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เกสัชกร เนื่องจากมีภาระงานเพิ่มมากขึ้นจากการขยายงานบริการ เปิดให้บริการคลินิกโรคเรื้อรัง และงานบริการผู้ป่วยในที่มีจำนวนผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้น แต่ไม่มีเจ้าหน้าที่ทดแทน และสืบเนื่องจากนโยบายควบคุมงบประมาณการศึกษาอบรมวิชาการ กลุ่มงานเกสัชกรรมฯ จึงกำหนดให้บุคลากรได้รับการพัฒนาฟื้นฟูทักษะ วิชาการใหม่ๆ โดยวิธีการทบทวนวิชาการโดย

๒
(นางศรีสุดา สีลาโชติ)

เกสัชกรชำนาญการพิเศษ

หัวหน้ากลุ่มงานเภสัชกรรมและคุ้มครองผู้บริโภค

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน	ผลการประเมิน / ข้อสรุป
	มอบหมายบุคลากรในหน่วยงานเป็นวิทยากร on the job training การประชุมผ่านระบบ zoom และมีการทบทวน ปรับปรุง ระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นปัจจุบัน สามารถปฏิบัติได้ ไม่เป็นภาระของผู้ปฏิบัติ และหลายๆกิจกรรมต้องอาศัยการทำงานเป็นทีมสหวิชาชีพ การทำงานร่วมกับเครือข่ายบริการสุขภาพ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อาสาสมัครสาธารณสุข ผู้ประกอบการและภาคเอกชน มีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
๓. กิจกรรมการควบคุม ๓.๑ หน่วยงานของรัฐระบุและพัฒนากิจกรรมการควบคุม เพื่อลดความเสี่ยงในการบรรลุวัตถุประสงค์ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ๓.๒ หน่วยงานของรัฐระบุและพัฒนากิจกรรมการควบคุมทั่วไปด้านเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์ ๓.๓ หน่วยงานของรัฐจัดให้มีกิจกรรมการควบคุม โดยกำหนดไว้ในนโยบาย ประกอบด้วยผลสำเร็จที่คาดหวังและขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจริง	หัวหน้าหน่วยงานมีการกำหนดนโยบายและแผนงานให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อใช้ในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ พร้อมมีการประชุมชี้แจง สื่อสารทางไลน์ กลุ่ม เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ โรงพยาบาล ให้บุคลากรในหน่วยงานและนอกหน่วยงานทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด จัดทำวิธีปฏิบัติ ระเบียบปฏิบัติ คู่มือแนวทางต่าง ๆ และระบบการรายงานผลการปฏิบัติงานรายบุคคลเป็นระยะ ๆ เพื่อวัดผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและนำมาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น การทบทวนตัวชี้วัดของหน่วยงาน รายเดือน รายไตรมาส รายปี ซึ่งบุคลากรในหน่วยงานรับทราบและเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการควบคุม อย่างไรก็ดี การกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันความเสี่ยงในการปฏิบัติงานเป็นเพียงการกำหนดกฎเกณฑ์หรือนโยบายเพื่อให้บุคลากรถือปฏิบัติ แต่การที่จะบรรลุผลสำเร็จได้ด้วยดีนั้นบุคลากรทุกคนในหน่วยงานต้องนำไปยึดถือปฏิบัติอย่างจริงจัง จึงจะก่อให้เกิดความสำเร็จอย่างแท้จริง
๔. สารสนเทศและการสื่อสาร ๔.๑ หน่วยงานของรัฐจัดทำหรือจัดหาและใช้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ เพื่อสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด	หน่วยงานมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานภายในหน่วยงาน เช่น การจัดหาโปรแกรมต่าง ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานให้มีความรวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ และข้อมูลที่ได้จากการ

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน	ผลการประเมิน / ข้อสรุป
๔.๒ หน่วยงานของรัฐมีการสื่อสารภายในเกี่ยวกับสารสนเทศ รวมถึงวัตถุประสงค์และความรับผิดชอบที่มีต่อการควบคุมภายในซึ่งมีความจำเป็นในการสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด ๔.๓ หน่วยงานมีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกเกี่ยวกับเรื่องที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด	ประมวลผลสามารถนำเสนอต่อผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการตัดสินใจ เช่น โปรแกรมการบริหารคลังเวชภัณฑ์ โปรแกรม HDC สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมการสั่งใช้ยา หน่วยงานมีการสื่อสารเกี่ยวกับระบบสารสนเทศและแจ้งวัตถุประสงค์ ความรับผิดชอบที่ผู้ปฏิบัติงานต้องดำเนินการ มีการกำหนดนโยบายความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศและปรับปรุงนโยบายอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งประกาศนโยบายให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องรับทราบโดยทั่วกัน มีการประสานงานหรือสื่อสารกับหน่วยงานหรือฝ่ายงานอื่นเพื่อสร้างความเข้าใจ ลดการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อน เพื่อให้การดำเนินงานของส่วนงานย่อยภายใต้การกำกับดูแลมีการปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานในภาพรวมของหน่วยงานหรือส่วนราชการ อย่างไรก็ดี ยังต้องปรับปรุงระบบสารสนเทศที่มีอยู่ให้ทันสมัย สามารถใช้งานได้สอดคล้องกับสถานการณ์ ตรงกับความต้องการการใช้งาน ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง การupgrade version โปรแกรมที่ใช้ให้เป็นปัจจุบัน เพื่อให้ข้อมูลนำมาใช้พัฒนาปรับปรุงการทำงานให้ได้ดียิ่งขึ้น ได้รับการอนุมัติ upgrade version โปรแกรมบริหารเวชภัณฑ์ เพื่อให้รองรับการรายงานผ่านระบบกระทรวงสาธารณสุข แต่ยังไม่สามารถพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการบริการผู้ป่วย เช่น IPD PAPERLESS ที่ทำให้สามารถลดความคลาดเคลื่อนจากการคัดลอกคำสั่งใช้ยา และช่วยลดภาระจากการขาดแคลนอัตรากำลัง
๕. กิจกรรมการติดตามผล ๕.๑ หน่วยงานของรัฐระบุ พัฒนา และดำเนินการประเมินผลระหว่างการทำงานและหรือการประเมินผลเป็นรายครั้งตามที่กำหนด เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามองค์ประกอบของการควบคุมภายใน ๕.๒ หน่วยงานของรัฐประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของการควบคุมภายในอย่าง	หน่วยงานมีการประเมินผลระหว่างการทำงานและ รายเดือน รายไตรมาส รอบ ๖ เดือน และประเมินผลประจำปี และเป็นรายครั้งตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยมอบหมายผู้รับผิดชอบตัวชี้วัดรายบุคคล และรายงานต่อหัวหน้าหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าจะบรรลุ

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน	ผลการประเมิน / ข้อสรุป
ทันเวลาต่อฝ่ายบริหารและผู้กำกับดูแล เพื่อให้ผู้รับผิดชอบสามารถสั่งการแก้ไขได้อย่างเหมาะสม	วัตถุประสงค์ของการดำเนินงานและการควบคุมภายใน มีการประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของการควบคุมภายในอย่างทันเวลาต่อฝ่ายบริหารและผู้กำกับดูแล มีการกำหนดเกณฑ์การติดตามผลการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจน กรณีพบว่าการทุจริตหรือสงสัยว่ามีการทุจริตหรือมีการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรี หรือมีการกระทำอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญต้องมีการรายงานต่อหัวหน้าส่วนราชการทันที

ผลการประเมินโดยรวม

หน่วยงานมีการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายในครบทั้ง ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ระบบการควบคุมภายในมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะทำให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ผู้บริหารได้กำหนดนโยบาย ค่านิยมองค์กร ให้บุคลากรภายในหน่วยงานยึดเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน มีการติดตามผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ มีการประเมินความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรเพื่อให้ได้ความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญและกำหนดกิจกรรมการควบคุมให้สอดคล้องกับความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงที่มีอยู่ มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานภายในหน่วยงาน เช่น การจัดหาโปรแกรมต่าง ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานให้มีความรวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ มีการประสานงานหรือสื่อสารกับหน่วยงานหรือฝ่ายงานอื่นเพื่อสร้างความเข้าใจ ลดการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อน

อย่างไรก็ดี ยังมีปัญหาขาดแคลนบุคลากร ตำแหน่งเกษียณ เนื่องจากขาดอัตรากำลังจำนวน ๓ อัตรา (ตามกรอบFTE) และได้วางแผนจัดหาบุคลากรตำแหน่งเกษียณเพิ่ม ในปีงบประมาณ ๒๕๖๙ และวางแผนการพัฒนาศักยภาพบุคลากร เกษียณ เจ้าพนักงานเกษียณกรรมและพนักงานประจำห้องยา ให้สามารถปฏิบัติงานทดแทนในภาวะเร่งด่วน ถูกเงิน และอัตราค่าจ้างที่ไม่เหมาะสมกับภาระงาน การส่งเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานและสวัสดิการที่จำเป็นสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงการพัฒนาความรู้ทักษะ ทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง ระเบียบปฏิบัติบางอย่างได้มีการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน สามารถปฏิบัติได้ง่าย ไม่เป็นภาระของผู้ปฏิบัติงานและต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างสหวิชาชีพ เครือข่ายบริการสุขภาพ และต้องอาศัยการพัฒนาเครื่องมือ เทคโนโลยีที่ทันสมัยมากขึ้น มีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กระบวนการทบทวนและหัวหน้าพาทำคุณภาพ ทำให้การส่งผลต่อปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จในเวลาอันเหมาะสมและยังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนทำให้การปฏิบัติงานบางอย่างไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อีกทั้งมีจุดอ่อนเรื่องการนำข้อมูล ตัวชี้วัดมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนางานในหน้าที่ของตนให้ดียิ่งขึ้น การกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันความเสี่ยงในการปฏิบัติงานเป็นเพียงการกำหนดกฎเกณฑ์หรือนโยบาย

๕
(นางศรีสุตา ศิลาโชติ)
เกษียณข้าราชการพิเศษ
หัวหน้ากลุ่มงานเกษียณกรรมและคุ้มครองผู้บริโภค

เพื่อให้บุคลากรถือปฏิบัติแต่การที่จะบรรลุผลสำเร็จได้ด้วยดีนั้นบุคลากรทุกคนในหน่วยงานต้องนำไปยึดถือปฏิบัติอย่างจริงจังจึงจะก่อให้เกิดความสำเร็จอย่างแท้จริง

ชื่อผู้รายงาน ศรีสุดา ศิลาโชติ
(นางศรีสุดา ศิลาโชติ)

ตำแหน่ง เกษตรชำนาญการพิเศษ

วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

๖
(นางศรีสุดา ศิลาโชติ)
เกษตรชำนาญการพิเศษ
หัวหน้ากลุ่มงานเกษตรกรรมและคุ้มครองผู้บริโภค